

No 111/214

23.08 2024

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა

შპს „ევროპული სკოლის“ მოსწავლეთა
სკოლასთან ადაპტაციის წესი დამტკიცების თაობაზე

შპს „ევროპული სკოლის“ წესდების მე-8 მუხლის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. დამტკიცდეს შპს „ევროპული სკოლის“ მოსწავლეთა სკოლასთან ადაპტაციის წესი ამ ბრძანების დანართის შესაბამისად.
2. წინამდებარე ბრძანებისა და ამ ბრძანებით დამტკიცებული დანართების შესაბამისი პირებისათვის გაცნობა დაევალოს დირექტორის თანაშემწეს.
3. წინამდებარე ბრძანება ძალაში შედის მისი ხელმოწერის მომენტიდან.
4. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით მისი გაცნობიდან ერთი თვის ვადაში თბილისის საქალაქო სასამართლოში (მის: თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი N64).

სოფიო ბაზამე
სკოლის დირექტორი
შპს „ევროპული სკოლა“

შპს „ევროპული სკოლის“ მოსწავლეთა
სკოლასთან ადაპტაციის წესი

დამტკიცებულია:

შპს „ევროპული სკოლის“ დირექტორის მიერ

სოფიო ბაზაძე

შპს „ევროპული სკოლის“ დირექტორის

ბრძანება 23.08.2024წ N 1/1/214

შპს „ევროპული სკოლა“

2024

მუხლი 1. ზოგადი დებულებები

შპს „ევროპული სკოლის“ (შემდგომში „სკოლა“) მოსწავლეთა სკოლასთან ადაპტაციის წესი (შემდგომში „წესი“) შემუშავებულია სკოლის სასწავლო პროცესისა და ფსიქოლოგთა რეკომენდაციების საფუძველზე და მიზნად ისახავს სკოლის მოსწავლეთა სკოლასთან მარტივად ადაპტაციას.

მუხლი 2. ადაპტაციის მნიშვნელობა და მიზნები

1. ადაპტაცია წარმოადგენს სხვადასახვა ინსტრუმენტებისა და პროცედურების ერთობლიობას, რომლის მიზანია რაც შეიძლება სრულფასოვნად და ეფექტიანად მოხდეს ახალი მოსწავლის ინტეგრაცია სკოლის სოციალურ გარემოსთან, კულტურასა და ღირებულებებთან.
2. მოსწავლის ადაპტაციის პერიოდი შეიძლება მოიცავდეს 2-3 კვირიდან 6 თვემდე პერიოდს მოსწავლის უნარების, შესაძლებლობებისა და ინტერესების გათვალისწინებით.
3. ადაპტაცია მოიცავს მოსწავლის სკოლაში მიღებას, ორიენტაციასა და მენტორინგს.
4. ადაპტაციის პროცესის ეფექტიანობას განსაზღვრავს პროცესში ჩართული მხარეების ურთიერთთანამშრომლობა და კოორდინაცია.
5. მოსწავლეთა სკოლასთან წარმატებული ადაპტაციისათვის ძალიან მნიშვნელოვანია სასწავლო მოტივაცია. განსაკუთრებით სასკოლო სწავლების პირველ წელს ის ძირითადად უფროსების მიერ არის უზრუნველყოფილი. იმაზე, თუ როგორ ხვდებიან ისინი ბავშვის მცდელობას გაიგოს და აითვისოს რაღაც ახალი, ბევრად არის დამოკიდებული რამდენად მოუნდება ბავშვს სწავლა. სასწავლო მოტივაციის განვითარებისთვის მნიშვნელოვანია, რომ ბავშვის პირველ ნაბიჯებს სკოლაში უფროსები შეხვდნენ ინტერესით და გაგებით.
6. ადაპტაციის მიზნებია:
  - ა) ახალი მოსწავლის სკოლაში/კლასში სწრაფი ინტეგრაცია, სოციალიზაცია და ორიენტაცია;
  - ბ) ორგანიზაციაში არსებული ღირებულებების, კულტურისა და წესების შესახებ ინფორმირება;
  - გ) საჭირო უნარების გამომუშავებაში დახმარება და მისთვის დაკისრებული მოვალეობების შესახებ ინფორმირება;
  - დ) ახალი მოსწავლისთვის სკოლის მისიის, ხედვის, შინაგანაწესისა და სხვა ღირებულებების გაცნობა.

მუხლი 3. ადაპტაციაში ჩართული პირები

1. მოსწავლის ადაპტაციის პროცესში ჩართული არიან სკოლის ადმინისტრაცია, კლასის დამრიგებელი, საგნის მასწავლებლები და თანაკლასელები.
2. ჩართული პირების მთავარ როლს წარმოადგენს ახალ მოსწავლესთან რეგულარული კომუნიკაციის დამყარება, ძირითადი ინფორმაციისა და რესურსების მიწოდება, მისი დაკავშირება სკოლაში მომუშავე სხვა ადამიანებთან და სკოლის ინფრასტრუქტურის გაცნობა.

მუხლი 4. ადაპტაციის ეტაპები

1. სკოლასთან ადაპტაციის ეტაპებია:

- 1.1. მოსამზადებელი ეტაპი** - ახალი მოსწავლის სკოლაში გამოცხადებამდე პერიოდი ჩართულ მხარეებს საშუალებას აძლევს, რომ ახალი მოსწავლე მიიღონ მომზადებულ გარემოში, რითაც დაეხმარებიან სწრაფ და ეფექტურ ორიენტაციაში. მაგალითად, კლასის დამრიგებელი სამამრიგებლო კლასის მოსწავლეებსა და კლასის პედაგოგებს მაიწვდის ინფორმაციას ახალი მოსწავლის შესახებ და შეუქმნის მოლოდინს. მასწავლებლებს, ასევე, მიაწოდებს ინფორმაციას მოსწავლის აკადემიური მოსწრების, ინტერესების შესახებ და ასევე, მშობლების მიერ მიწოდებული თხოვნებს მაგ. სახელის დაძახებასთან დაკავშირებით. სკოლის ადმინისტრაცია ექიმს გადასცემს მონაცემებს ბავშვის ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ და სხვა. ამავე პერიოდში უკეთესია, თუ მოხდება მოსწავლისთვის ინფრასტრუქტურის გაცნობა.
- 1.2. პირველი დღე სკოლაში** - ამ ეტაპის ამოცანაა ახალმა მოსწავლემ თავი იგრძნოს მიღებულად, მნიშვნელოვნად და კომფორტულად, რაც განაპირობებს მის სასწავლო მოტივაციას. ახალი მოსწავლის პირველ დღეს სკოლის წარმომადგენლებმა განსაკუთრებული მნიშვნელოვა უნდა მიანიჭონ, რადგან ახალი მოსწავლის დამოკიდებულებებსაც და წარმოდგენას სკოლის, თანაკლასელებისა და ზოგადად გარემოს მიმართ პირველ დღეებში მიღებული გამოცდილება განაპირობებს. ამისათვის, სასურველია მოსწავლეს პირველ დღეს სკოლის შესასვლელში შეხვდეს კლასის დამრიგებელი, რომელიც თვითონ მიაცილებს მოსწავლეს საკლასო ოთახამდე, გააცნობს თანაკლასელებს, მოუყვება დღის გეგმის (რეჟიმის) შესახებ, დაუსვამს კითხვას დამატებითი საჭიროებების ან ინფორმაციის შესახებ და სთხოვს საგაკვეთილო პროცესში ჩართვას.
- 1.3. ადაპტაციის პერიოდი** - მოცემული პერიოდი მოიცავს მოსწავლის სრულ ადაპტაციას სკოლასთან. თავდაპირველად ხდება მოსწავლისთვის ქცევის წესების გაცნობა, კლასელებთან დამეგობრება, ღონისძიებებსა თუ აქტივობებში ჩართვა, დახმარება ისეთ საკითხებში, რომლებიც მისთვის უცხოა ან რთულად შესასრულებელია, ინიციატივების წახალისება, უნარების გამოკვეთა, სირთულეების იდენტიფიცირება და აღმოფხვრა. ამავე ეტაპზე ფაქტობრივად ხდება შეჯამება თუ როგორ გაიარა მოსწავლემ ადაპტაციის პერიოდი და რამდენად აკმაყოფილებს წარმატებული ადაპტაციის კრიტერიუმებს.
- 1.4. ადაპტაციის სხვა შემთხვევები** - იმ შემთხვევაში თუ მოსწავლემ ვერ გაიარა ადაპტაციის პერიოდი წარმატებულად ან სკოლისათვის თავიდანვე ცნობილია მოსწავლის სირთულეების შესახებ ან მას აქვს სსსმ მოსწავლის სტატუსი, სკოლა ხელმძღვანელობს „ინკლუზიური განათლების დანერგვის, განვითარებისა და მონიტორინგის წესების, აგრეთვე, სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა იდენტიფიკაციის მექანიზმის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2018 წლის 21 თებერვლის N16/ნ ბრძანებით დამტკიცებული წესების შესაბამისად.

მუხლი 5. სკოლასთან ადაპტაციის განმსაზღვრელი ფაქტორები

- ბავშვის ინდივიდუალური თავისებურებები
- სასწავლო დაწესებულების ტიპი
- საგანმანათლებლო პროგრამების სირთულის ხარისხი
- ბავშვის სკოლისათვის მზაობის დონე

მუხლი 6. სკოლასთან ადაპტაციის შედეგები და ნიშნები

6.1. სკოლასთან წარმატებული ადაპტაციის ნიშნებია:

- ბავშვი მხიარული, მშვიდი და ხალისიანია
- სწრაფად პოულობს მეგობრებს თანაკლასელებს შორის
- სიამოვნებს მასწავლებლებზე და თანაკლასელებზე საუბარი
- დამაბულობის გარეშე ასრულებს მასწავლებლის მითითებებს და ადექვატურად რეაგირებს შენიშვნებზე
- მოსწონს სასკოლო ცხოვრების წესი
- დღის ახალი რეჟიმი მისთვის კომფორტულია (არ ტირის დილაობით, არ უჭირს ღამით ჩაძინება და ა.შ.)
- არა აქვს სკოლასთან, მასწავლებლებთან და თანაკლასელებთან დაკავშირებული შიშები

6.2. სკოლასთან დეზადაპტაციის ნიშნები

- ბავშვი სწრაფად და ხშირად იღლება
- შეიძლება უჩიოდეს თავის ტკივილს, უმადობას
- უჭირს საღამოს ჩაძინება და დილით გაღვიძება
- ხშირად საყვედურობს, ემდურება თანაკლასელებს
- წუწუნებს მასწავლებლის მოთხოვნებზე
- აქვს შინაგანი პროტესტის განცდა, ჭირვეულია ისეთ სიტუაციებშიც კი, სადაც ადრე სიმშვიდით გამოირჩეოდა
- უჭირს იყოს სასკოლო მოთხოვნების შესაბამისი, ვერ იცავს სასკოლო წესებს
- როგორც წესი, ასეთ ბავშვები განიცდიან სირთულეებს და აქვთ პრობლემები სასწავლო საქმიანობაში

მუხლი 7. დასკვნითი დებულებები

1. მოსწავლეთა სკოლასთან ადაპტაციის წესს შეიმუშავენ და ამტკიცებს სკოლის დირექტორი ბრძანების გამოცემის გზით.
2. წინამდებარე წესში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა, ასევე, ძალადაკარგულად გამოცხადება ხდება ამავე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული წესით.

დანართი N1.

რეკომენდაციები დაწყებითი კლასების მასწავლებლებისთვის

- სასურველია, რომ მასწავლებელმა საგაკვეთილო პროცესში განსახილველი საკითხი დაუკავშიროს რეალურ ცხოვრებისეულ სიტუაციებს და ცალკეული ლიტერატურული ნაწარმოების სწავლება აღმზრდელობითი მიზნებისთვისაც გამოიყენოს. ასეთი გაგვითილები კორექციული მუშაობის, ბავშვის ქცევაში გარკვეული კორექტივების შეტანის ერთ-ერთი ძლიერი საშუალებაა;
- კარგია, როცა მასწავლებელი მოსწავლეებს აცნობს გაკვეთილის მიზანს და იმ აქტივობებს, რომელთა განხორციელებასაც აპირებს გაკვეთილის პროცესში. თუმცა, სასურველია, რომ მასწავლებელმა ეს ყველაფერი ბავშვებს მარტივად და მათთვის გასაგებ ენაზე მიაწოდოს. შეიძლება ეს მოხდეს დაფაზე წინასწარ მარტივად ჩამოწერილი აქტივობების ჩამონათვალის გაცნობით. გაკვეთილის მიზნის და ჩასატარებელი სამუშაოების წინასწარ გაცნობის შემთხვევაში ბავშვები ადვილად ახერხებენ ყურადღების და აზროვნების მობილიზებას, ასევე თავისი საქმიანობის სწორად ორგანიზებას გაკვეთილის პროცესში; საგაკვეთილო მიზნის ასეთნაირად მიწოდება სწავლის სწავლებასაც შეუწყობს ხელს;
- სასურველია, რომ მასწავლებელი გაკვეთილის პროცესში იყენებდეს სწავლების მრავალფეროვან მეთოდებს და აქტივობებს. ერთი და იგივე მეთოდისა და აქტივობის ყოველდღიური გამოყენება, როგორც საინტერესოც არ უნდა იყოს ის, ხშირად მოსაბეზრებელი ხდება ბავშვისთვის;
- სასურველია, გაკვეთილის პროცესში დასმული შეკითხვები ისე იყოს ფორმულირებული, რომ მათზე პასუხები ზედაპირზე არ იყოს ტექსტში მოცემული და მათ მოსაფიქრებლად წაკითხულის გააზრება ჭირდებოდეს ბავშვს. ხშირ შემთხვევაში, ბავშვები სიჩქარის გამო პასუხებს ტექსტიდან ამოკითხვის ნაცვლად, ზეპირად ამბობენ. გააზრებული კითხვის უნარის გამომუშავებისათვის სასურველია, რომ მასწავლებელმა ამას ყურადღება მიაქციოს და შეეცადოს ბავშვის ყურადღების კონცენტრაციას ტექსტზე. როცა მასწავლებელი ბავშვების მხრიდან პასუხების ზეპირად გაცემით კმაყოფილდება, ის მესხიერებაზეა ორიენტირებული, მაშინ, როცა ტექსტის გასააზრებლად პედაგოგი ორიენტაციას მაღალი დონის სააზროვნო ოპერაციებზე უნდა აკეთებდეს;
- ვინაიდან მასწავლებელს ერთ ჯგუფში სრულიად განსხვავებული შესაძლებლობების ბავშვებთან უწევს მუშაობა, სწავლების პროცესში ინდივიდუალური მიდგომის უზრუნველყოფა სრულიად აუცილებელია თითოეული მოსწავლის შესაძლებლობების მაქსიმალურად რეალიზებისათვის. ინდივიდუალური მიდგომის ერთ-ერთ კარგ საშუალებას წარმოადგენს დავალებების დიფერენცირება და ბავშვების შესაძლებლობებზე მათი მორგება. ასეთ შემთხვევაში თითოეულ მათგანს მიეცემა წარმატების განცდის შანსი, ეს, თავის მხრივ, გაუძლიერებს მათ საკუთარი ძალების

რწმენას და დადებითი განწყობა ჩამოუყალიბდებათ ყველაფერი იმის მიმართ, რასაც საგაკვეთილო პროცესში შესთავაზებს მასწავლებელი;

- სერიოზულ განხილვას საჭიროებს დაწყებით კლასებში ჯგუფური მუშაობის სწორად გამოყენების საკითხი. ცხადია, რომ ჯგუფური მუშაობა სოციალური უნარების, კერძოდ კი თანამშრომლობის უნარის განვითარებისთვის ძალიან კარგ საშუალებას წარმოადგენს, მაგრამ სასურველია, რომ ის თვითმიზნად არ იქცეს პედაგოგისთვის და ნებისმიერ საჭირო თუ არასაჭირო შემთხვევაში მოსწავლეთა ორგანიზების ამ ფორმას არ მიმართოს მან. ჯგუფური მუშაობის გამოყენება მაშინ არის გამართლებული, თუ მიცემული დავალების ინდივიდუალურად შესრულება არ იქნება ეფექტიანი;
- ცნობილია, რომ უმცროსკლასელები, იმის გამო, რომ მათთვის მასწავლებელი ხელშეუხებელი ავტორიტეტია, იშვიათად გამოთქვამენ ამ უკანასკნელის აზრის საწინააღმდეგო მოსაზრებას. კარგი იქნება, თუ ბავშვებს დამოუკიდებელი აზროვნებისთვის კომფორტულ გარემოს შევუქმნით, ყურადღებით მოვისმენთ მათ მოსაზრებებს და ყოველივე ამას ადექვატურად გამოვიყენებთ მუშაობის პროცესში;
- სერიოზულ ყურადღებას საჭიროებს განმავითარებელი შეფასებების გამოყენება დაწყებით კლასებში. აღსანიშნავია, რომ იმ უნარებს შორის, რომლებიც ბავშვებს უნდა გამოვუმუშაოთ, შეფასების უნარი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, თუნდაც იმიტომ, რომ ის თვითშეფასების ჩამოყალიბების ხელშემწყობი ხდება. სამწუხაროა, რომ ქულებით შეფასების გაუქმების შემდეგ დაწყებითი კლასების მასწავლებლები სერიოზული პრობლემების წინაშე აღმოჩნდნენ. სხვადასხვა სიმბოლოების გამოყენებას ისინი ისევ განმსაზღვრელ შეფასებამდე მიყავს. განმავითარებელი შეფასებისთვის კი მხოლოდ "ყოჩაღ" და "კარგია" ბევრი არაფრის მთქმელია. თუ გვინდა, რომ გაგვიადვილდეს კომენტარის გაკეთება, კარგად უნდა გამოვკვეთოთ შეფასების კრიტერიუმები და ბავშვებსაც გავაცნოთ ისინი. აღნიშნულ პირობებში კარგად უნდა გავარკვიოთ ბავშვები და დავალების შესრულების შემდეგ კომენტარი მათი დახმარებით გავაკეთოთ. სასურველია, რომ ეს სამუშაო დაწყებით კლასებში სწორად წარიმართოს, ვინაიდან შეფასების უნარის განვითარების დაბალი დონე მოგვიანებით პედაგოგებს და მშობლებს სერიოზული პრობლემების წინაშე აყენებს.